1 av 3 rammes av vannlekkasje: Her er tipsene

Vannskader kostet nesten 5,2 milliarder kroner i Norge i 2023. Her er tipsene fra røreksperte om hvordan du kan unngå å bli en del av statistikken, og hva du må gjøre når ulykken er ute.

Av Emma Wold/ifi.no, ifi.no



Hva gjør jeg når jeg oppdager en vannlekkasje?

Skru av vannet og trekk ut sikringen for etasjen som er rammet hvis det er større mengder vann. Ring forsikringsselskap og rørlegger, og gjør tiltak som å tørke opp vann, eller fjerne eiendeler, for å begrense skaden.

Hvor i Norge opplever flest nordmenn vannskader?

1. Nordland – 50 prosent
2. Troms og Finnmark – 45 prosent
3. Vestfold og Telemark – 41 prosent
4. Møre og Romsdal – 41 prosent
5. Trøndelag – 36 prosent
6. Rogaland – 34 prosent
7. Vestland – 34 prosent
8. Innlandet – 34 prosent
9. Oslo – 33 prosent
10. Agder – 32 prosent

Dette gjør du:

Frende Forsikring deler en liste med hva du bør gjøre hvis du oppdager vannskade, for eksempel ved flom. Kommer lekkasjen fra rør, er første skritt alltid å skru av vannet inn til huset.

Gjør det du kan for å begrense skaden. Løft ting som har fått vann på seg i huset, hytta, kjeller eller garasje opp fra gulvet. Ta ut sikringer for elektrisk anlegg for etasjen som har vært oversvømt. Tøm bygningen for vann som ikke har rent ut. Riv ut gulvbelegg/tepper og lagre dette på eiendommen. Ta ut/åpne vinduer i kjeller, og fest netting over vinduet med lekter som spikres for forsvarlig tetting. La innvendige dører stå åpne. Når noen er hjemme, åpne ytterdører i kjeller, samt ytterdører og vinduer i skadet etasje. Dette er med på å fremskynde tørkingen. Sett opp vifter i skadet etasje for å forsterke luftsirkulasjonen. Rydd slam og gjør rent. Kontroller avløp hvis bygningen tas i bruk. Har kjeller oppfôret gulvkonstruksjon av tre - og denne har vært oversvømt - vurderes først uttørking før eventuell rivning. Varmtvannsbereder/elektrisk anlegg som har stått under vann, må ikke tas i bruk før utstyret er kontrollert av elektriker. Bygninger som står i fare for å "flyte opp" må forankres, evt. må kjeller fylles med vann. Klær som har vært i flomvannet kan vaskes på 60 grader. Kilde: Frende Forsikring

Vannskader kan komme fra skadete rør, feilmontering, lav kvalitet på produkter som går i stykker, huset kan være dårlig drenert eller rett og slett utsatt for flom. Ekstremværet «Hans» som rammet store deler av Sør-Norge i august i fjor må ta en god porsjon av skylden for utgiftene til norske forsikringsselskap. Finans Norge melder nemlig at kostnadene steg med 51 prosent mellom 2023 og 2022, med henholdsvis nesten 5,2 milliarder kroner i 2023, mot 3,3 milliarder i 2022. I snitt kostet en vannskade mer enn 60 000 kroner.

– I en landsdekkende undersøkelse Norstat har gjort for oss i Frende, sier hele 35 prosent av de spurte at de har opplevd vannlekkasje. Det er altså noe 1 av 3 har opplevd, og det er høye tall, sier Marius Solberg Anfinsen, seniorrådgiver i Frende Forsikring.

– Det er i de to nordligste fylkene flest har hatt vannskader. Mye av dette henger nok sammen med kulde. Da fryser gjerne vann i rør på vinterstid. Det understreker hvor viktig det er at folk husker å ha på nok varme inne til at vannet i rørene ikke fryser til is. Hvis vannet fryser blir rørene ofte utvidet slik at de sprekker, og vannet flommer ut når isen tiner.



KLAR TALE: – Hvis du skal pusse opp anbefaler vi at du skifter så mye av rørene som du får tilgang til, sier Marius Solberg Anfinsen, seniorrådgiver i Frende Forsikring.

Ulike typer lekkasje

Espen Engmann er teknisk fagansvarlig for rørleggerkjeden Rørkjøp, og han forklarer det enkelt.

– Man kan si at det er to vanlige typer lekkasjer. Du har akutte vannlekkasjer som du kan være heldig å oppdage veldig raskt og få stoppet. Du kan også få drypplekkasjer. Disse sprer seg i veggen, og kan lage dyre råteskader og soppskader før vannet endelig popper ut og blir synlig. Disse skjulte skadene kan være betydelige, og du ser dem ikke før gipsen på veggen blir bløt, eller gulvet svuller. Jeg syns dette er de verste skadene.

Akutte vannlekkasjer kan være sprukne rør, eller for eksempel oppvaskmaskiner som ryker under bruk. Årsaken til drypplekkasjene kan være mange, og er ofte relatert til gjenstander som har nådd enden av levetiden, eller dårlig utført arbeid. Det er ikke uvanlig å finne vannlekkasjer rundt sluk på bad, på grunn av manglende fagmessig utført arbeid med membraner.

– Det kan være avløpsrør i veggene med dårlige sammenføyninger som ikke fungerer som tiltenkt, der ekspansjon og vandring i metall og plast kan gjøre at avløpskoblinger sklir fra hverandre og fører til drypplekkasjer. Det kan også være noe så enkelt som en skrue på feil sted, har du skrudd en skrue inn i et moderne rør så holder det tett helt til metallet på skruen forringer.



SVÆRT UHELDIG: Det er mange ord og uttrykk som kan dukke opp når man ser omfanget av slike skader, men for å si det pent er det svært uheldig.

– Hvis du skal pusse opp, for eksempel hvis du totalrenoverer et gammelt bad, anbefaler vi at du skifter så mye av rørene som du får tilgang til. Å bygge inn igjen gamle rør uten å skifte dem ut er en unødvendig risiko å ta. Hvis det først skjer noe senere kan det bli mye dyrere å fikse i ettertid, tipser Solberg Anfinsen.

– De beste rådene jeg kan gi er å få en rørlegger til å gå over rørene du har hjemme, og ha egne rutiner på å rense sluk jevnlig. Er du av den litt engstelige typen, og liker å ha kontroll, anbefaler jeg å installere automatiske vannstoppere. Rørleggerne i Rørkjøp kan for eksempel tilby det vi kaller for en Vannsjekk, sier Engmann, før han deler en personlig sammenligning.

– Jeg går til tannlegen to ganger i året fordi jeg er livredd for tannlegen, jeg vil oppdage ting før jeg har store tuneller i tenna. Jeg liker ikke å borre, og jeg liker ikke store, uforutsette utgifter. Det er slik med rør også.

Ble en del av statistikken

Trude Bakken jobber i VVS-bransjen for Vikingbad, og har selv opplevd vannlekkasje hjemme. Bakken forteller at da de kjøpte tomt og fikk et byggefirma til å sette opp ferdighus, var rørlegger allerede valgt av byggefirmaet.

– Jeg var ikke så teknisk av meg, men det var rett og slett noe som gikk galt i sluket i dusjen i andre etasje, forteller Trude. – Vi har innfelte lys i taket på kjøkkenet rett under, og vannet rant rett ned i hodet på han som sto og lagde mat. Vi fikk ingen forvarsel eller noe.

– Det var ikke en forsikringssak, for vi hadde brukt en fagarbeider – men han var bare ikke flink nok.

Resultatet var at vi måtte ta hele badet. Alle flisene måtte fjernes, vi måtte ha ny membran og alt. Det er en stor håndverkerjobb og en stor kostnad å rive et helt bad, for å bygge det opp på nytt.

Bakken forteller at de selv fikk inn en rørlegger fra Rørkjøp til å ta en nærmere titt på sluket, og at de fikk bekreftet at de opprinnelige arbeidene ikke var i henhold til deres anbefalinger.



RIKTIG UTGANGSPUNKT: 1 av 3 opplever vannskader i løpet av livet, og en god forsikring er å ha dyktige fagfolk på laget hele veien fra byggestart.

Ta gode valg

Via sin stilling i Vikingbad selger ikke Bakken produkter til privatpersoner. Når dyktige fagfolk utfører arbeidet forskriftsmessig, betyr det at kunden får en god opplevelse av Vikingbads produkter over tid, i tillegg til at kunden vet hvor de skal henvende seg om det skulle oppstå en reklamasjon i etterkant.

– For det første må man ikke gjøre ting selv på badet. Det må alltid være fagfolk. Kjøper man et dusjkabinett og monterer selv så sparer du kanskje noen tusenlapper på montering, men blir det en liten lekkasje som bare ligger og drypper i bakkant kan det være du må totalrenovere badet på grunn av vannskader. Det blir flere hundre tusen.

– Når du velger fagperson er det også viktig å ikke ta første og «beste». Snakk med bekjente, ta en prat med rørleggerne rundt deg, og hør med flere. Alle bruker jo en rørlegger, så ta en sjekk hvor oppdaterte og interesserte de er i det du trenger hjelp med.